

Ю.Н.И.С.Т.Ь

БІРА БОБК

ВІРА БОБК

ЮНІСТЬ

diasporiana.org.ua

НАКЛАДОМ о. ВОЛОДИМИРА ХАНЕЙКА

ПРУДЕНТОПІЛЬ — 1947.

1.

ЮНІСТЬ

Друкарня оо. Василіян у Прудентополі

Юність

Ще пахне яблунь листя шовкове
І вітер хмари жене за горб.
Там жде на мене в вербині човен,
А в небі дзвонить пташиний хор.
Заходить сонце — рожева квітка
І вечір сіє росу траві,
Об беріг хвиля торкає рідко:
Далеко, вітре, мене повій! 4-9-45

На провесні

Весна, та не весняно:
Безлисті всі дерева,
І світить тільки тьм'яно
Зоря одна рожева.
Та хочби й так: хай вітер
Снігу навіє повно, —
Я хочу все радіти,
Я вірю молитовно... 28-3-44

* * *

Гей, вітре! Розжени імлу!
Збуди трясане серед хмар
Хай сіє пісню золоту,
Хай родить чар!
Гей, буйний вітре!
Розжени імлу!

Гей, весно! Косу розплети!
Хай рястом пахнуть теплі дні,
Я співно йтиму до мети —
Квіток мені!
Гей, руса весно!
Косу розплети! 27-9-43

Як ранок прилітає синьоокий
І будить поле і левади співні, —
Шумлять гаї і піняться потоки
І грає ліс на флейті чародійній.

Як вечір по верхах кладе головні
І розсипає полум'я містичне —
Я знаю: ночі йдуть зірками повні
І дні весняні, золотом музичні.

Весна - 1944

Мандрівники

Вже ранок сонце викотив з колиби
І точить дзвінко небом синьооким,
Ген вітер з гір біжить, журчать потоки
І піною змивають скельні скиби.
Верхи зарожевілись, загоріли
І крила хмар, і небосхил як ватра.
Готуйтесь в пугь, звивайте сірі шатра;
Хай дятлі числять кроки хлопцям смі-
(лим. 31-3-44)

Літо.

День гасить зорі?
Я йду в світанок
Збірає волошки,
Стрункі горошки,
Серед туману
У полі-морі.

Літо наспіло —
Маленька ніжка,
Яка косиця?
Жито, пшениця?
Біла доріжка,
Замиготіло...

5-6-43

* * *

На курячій ніжці хатина —
Зелена віконниця з серцем,
Кріслаті дерева над тином...

Втікла я з міста від людей,
Від руху й скреготу трамваїв,
В затишний дім на краю світу. —
Повільно хвиля тут іде,
Потік на скрипці пісню грає
І дзвонить дзвониками літо.

Старий годинник-казкомов
Зозулею всіх вранці будить
І висилає в синю даль. —
У серці швидше б'ється кров,
Як чисте срібло ллється в груди
І сяє око як кришталь.

Солодкий нектар носять бджоли
З пахучих квітів у лісах,
Солодко пахне сіножать
В долах хвилястих тут довкола,
Сміються соняшні уста
До рос шовкових на лататті.

Колише вітер сонну руту, —
Ось Мавка виглянула з гаю:
До себе манить, закликає!
Піду, — назавжди щоб забути
Той гамір, скреготи трамваю
У Мавки-Музи тихім раю. 3-10-44

Вакації

Ось небо розімкнуло жмені,
Пурхнули жайворонки з них,
А півням покрасив гребені
Збиточний ранок-чарівник.

З рум'яним сонцем день прозорий
По ночі теплій, зоряній;
І синє небо — синє море,
Де хмари — піни срібляні.

В ставі верба купає віти,
І манить човен в далечинь.
Хотілося б чомусь шуміти
Із шуварами наздогін.

В долині золотій колишуть
Маленьке літо пшениці,
І леготом отава дише:
Цілунок чую на лиці.

Суничний запах лісом блудить
І манить до дрібних ягід;
Вітрець іде собі в присюди,
Бджола збирає пильно мід,

На зрубі цвіркають синиці,
У верховітті кличе птах;
Мені слідом — роса в ялиці,
Мені слідом — барвистий мак.

А поруч мене гнуться трави
І плай рябий кудись біжить,
Волосся вітер кучерявить:
Ти, сонце, стежку золоти! 9-7-44

Над Реном

Лісами птиці пісні заносять,
Аж колихають м'яку траву;
Падуть на землю гарячі роси.
Сідає сонце на дні ставу,

І пахне верес у перше повний,
Чорніють замки горі верхів,
Я п'ю це літо сама — безмовно —
І ломлю квітів била кружкі.

Ген дзвін молитву стару голосить:
В село провадить мене цей плай.
Над Реном чеше зорею коси
Красуня зваблива — Льорелай. 25-6-46

* * *

І рванулись нестримані коні,
Крешуть іскри вогненні підкови!
... Сіє осінь з розкритих долонь
Позолітку на листя дубове.

Кожний купц багряніє, палає,
Розбренились музики по полі!
... Вітер чеше столочений лан
І свічі — непохитні тополі. 6-10-44

Осінь у Дрездені

У ранки ті інеєм тгані
Пливе в душі цілющих вод русло.
Шукаю в золоті каштанів
І золото в волосся уплелось.

Я разом з осінню співаю,
Бренить вже вітер тих пісень слова,
Що злотолиста у танок взиває
І розгортає все новий диван.

Осінь, 44

Осінь у Тюбінген

Синиця з цвіркотом вікном не раз
Влітає вістку про город сказати,
Що жовта наступає вже пора
І жовкне листя й гарбузи пузати.

Розпілувала осінь рум'янці
На вікнах круглим яблукам у мене,
Та в кожному рожевому лиці
Ще тепле літо простягає жмені.

10-10-45

* * *

Хтось розсіяв, розметав
Золоте намисто...
Чуєш, як сміється став
Ясно, променисто?

Хтось мережку розпростер:
Впали перші тучі,
І вода в ріці гуде! —
Вже сади цвітучі...

Так здавалося мені
Ясно, променисто,
Коли осінь у вікні
Розсипалась листом. 28-9-43

20 літ.

Гудуть стовпи — тече сріблом дорога
Ще мече день золотововну з віч,
Ще тче з казок гуцульський килим ніч
І місяць мряку продирає рогом.

Емаль рідіє, що кругом біліла.
— Щодня — ширіє світу знаний круг.
Зідхання й плач збирає ловкий слух,
Та дзвонять кроки з небосклоном сміло!

7-1-46

До Н.

Чому ж так дивно ти питаєш,
Який у мене принц у мріях?
— Такого в яві, знай, немає:
Лискучі, чорні в нього вії,
Довгаєті очі фіялкові,
Волосся темно-червонаве,
А в кожному кучері шовковім,
Беззірня ніч і блиск заграви.
В зіниці свічадах сонце сходить
Як ранком у ставу глибокім,
Сміється з уст кармінна врода;
В раменах — скрипка злотобока.
І келех радощів повніє,
Душа простує крила дужі,
Бо музика — моя це мрія,
І музикант той — принц мій, друже.

11-10-45

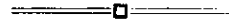
II.

ДО ФАБРИКИ

Тую тісніше сірий плащ
Прижмурюю ще сонні очі
І жду на кришечку тепла
В трамваю, що як смок скрегоче.

До фабрики як вітер я
Біжу в нічному тумані!
На небі місяць і зоря
Як на турецькій фані.

Видніє камінь сірих брам
Під іскрами трамваю.
„Псалом залізу й порохам!”
І в натовпі щезаю. 23-1-45

Я різю й тешу чоло сталеве,
Аж загоріють щоки!
А вгорі хмари — сріблисті леви
Біжать у світ широкий.

Моя подруга — зубата пила,
Друг — молот твердолобий.
У світ поїду я в вільну хвильку...
Пальцями лиш по гльобі. 4-2-45

„19 літ“

Мені вже дев'ятнадцять літ —
Квіткові на вікні узорі
В снігу круг дому свіжий слід
Сріблених голубів надворі.

Щодня до фабрики біжу —
Ще місяць котиться над містом:
Здалека лиш фабричний шум
І надомною зір намиesto.

У мене туга на чолі
І давлять дум тверді перстені:
Мені вже дев'ятнадцять літ
І дотепер я ще не гений! 8-1-45

III.

ГОРІВ ДРЕЗДЕН...

Вечір

(Мамі)

Вже яблуко лискуче вбрав мороз
У щубу, мов брусквиню, чи морелю.
Виводить вітер в комині новелю
І охкають кути старі від гроз. —

Аж ти вогонь, прийшовши, розвела:
Тепліють стіни у студеній хаті,
Зникають з шиб узори волохаті,
І видно знов небесний, чистий лан.

В кахлевій грубі тріскотять шишки,
Крізь шибу місто тулиться у мряці.
І знов у жмені книжка: Мій Горацій!
А всюди вечір зорями тяжкий. 20-1-46

IV.

ЗЕМЛІ ПАХУЧІЙ

Землі пахучій

Земля живе, земля махає
Зеленим рукавом у даль;
Де сонце сходить понад гаєм
І стелить свій стобарвний шаль.

Земля цвіте, співні долини
Мов повні келехи горять.
Устами літо п'є, і линуть
В блакить пісні про сіножать.

Земля терпить, і сипле сльози
Осілля хмара на ліси,
За вітром гнуться голі лози,
А вітер ще пробує сил!

І спить земля в сніжаній шаті,
І тихо всюди на полях,
Лишень світла в далекій хаті,
А в горі, там Чумацький шлях...

О земле, що в погоду й тучі
Землею пахнеш навіть в сні:
Тобі далекий і пахучій
Пориви всі мої й пісні! 3-2-45

* * *

Концерт

Хтось торкнувся струни
І мільярди перлин
Покотились...
Хтось до арфи припав.
Чуєш шум? дерева,
Степ, могили...

Чую шепіт ялиць,
Бачу усмішки лиць
В ріднім краю.
Там подруги забав
Йдуть у поле, над став
І співають...

Чиясь ручка мала
Арфу впів обняла
Хто ти, мила?
Ти гаптуєш мені
Той нескінчений в сні
Мрії килим.

20-9-43

* * *

З чужини

Як літо волошки розкине,
Побачу я казку чудову,
Як сонце над обрієм зрине
За рік, — повернуся я знову.

Мій краю! Чи є що на світі
Над твої сади кучеряві,
Над лан, що купається в цвіті,
Над плесо в рожевій заправі?

Над білі високі гребені
І журкіт потоку зі скелі,
Чи є що над гори зелені,
Над лица сумні та веселі?

Як сонце над обрієм зрине,
Побачу я казку чудову.
Як літо волошки розкине
За рік — повернуся я знову!

20-9-43

Україна

З колосків на полях
Сипле дощ золотий,
Пахне хлібом земля.
З верболозу плоти
Похилилися вниз
Від років і сльоти.
І хвилюють лани;
В кучерявих садах
Розростається хмиз,
І шумить десь вода
У старезнім млині,
Що поріс мохом дах...
Все так сниться мені. —

6-10-44

Борислав

Ще тямлю ночі темно-фіялкові,
Як пахощі вливалися вікном,
І сон дитинний в мантиї шовковій
Стелив мені мережане рядно.

Ще тямлю зорі над зеленим містом,
Як на подушку падали ясні, —
Великий Віз, що золотим намистом
Над тихим домом висів і яснів.

І треба лиш було закрити очі
І сісти в Віз і покотитись вдаль.
З'являлися давні казки діточі,
Промінням грали в сні, немов криш-
(галь... 5-2-44

Тюдів

На Чузі 1) — там моя гуляє мрія,
Де покрай неба низинкова хмара,
Де лом-трава над кручею і яром,
Де соколиний переліт синіє, —

Сторожить гори буйний нечуйвітер,
Жовтіє в голубій безодні ранку, —
Де Дзвінка 2) котить водяним серпап-
(ком
Каміння пестре на шовкові квіти.

На Облазі 3) черемху рве Алідник,
Скарбів шукає і перехожих страшить,
Як зійде ніч акаціями п'яна.

Там котиться по небі місяць-срібник
І променем круту дорогу красить,
Де курява знялася фіміямом.

22-5-44

- 1) Чуга — гора в Тюдіві (Карпати)
2) Дзвінка — потік
3) Облаз — гора в Тюдіві

* * *

Кути

I.

Хіба ж мені коли забути
Той дім ясний, горіх і дуб
І хміль, що пнувся під гору
По яблунях, віком пригнутих?

О, я ще добре пам'ятаю
Усі куточки затишні
І сховки в бур'яні густім
Дитинного мого раю.

Там дика бузина росла,
Там пахли медом оксамитці,
Там на тонкій сріблстій нитці
Нераз павук мережку ткав.

Там обсилавсь акацій цвіт,
Метелики і жовті бджоли
Проводили мене до школи —
Широкий розгортався світ.

II.

О, я ще добре пам'ятаю
Подруг школярських днів моїх —
Пісні сумні й веселий сміх
Блукали знами в полі й гаю. 26-8-44

Осінь

(Зої)

Над баштами стелилась голуби́нь,
І янтарем сполоканим у морі
Зринала осінь на за́кляті двори,
І довшала старого Юра тинь...

Там промінь на грифонах рожевів,
Там бруки покривались злотолистом,
Героїв вітер. Уночі іскристо
Святили зорі свій відвічний Львів.

Вродилось там кохання молоде,
Де виноградом пах зелений схил
І снять боги забуті в деревах.

Так, віддала б навіки я едем
За буревія помах гордих крил,
Закохана в осінній город Льва. 25-2-44

Великдень

(В Дрездені)

Воскрес! Там грали дужі дзвони,
А тут мовчали....
Там бігла пісня над заґони
І біла в скали. Воскрес! Там грали...

Німіли верби крутогілі
Під шум воскресний. —
Деся цвіт розцвівся на могилі
Такий чудесний...

Сумна береза розраділа:
Весною стала;
Кора в сльозах умита біло
Христа вітала...
Воскрес! Там грали... (до зірки)

1943

Перший сніг

Як манна сніг паде зірчатий.
Хотілося б іти до школи
І мріяти про свят-Миколу
Із янголами в срібних шатах.

Солодкі зорі ви спіжані!
Верніть мені оті хвилини,
Коли я поглядом дитинним
Завмерла на ялинці вбраній!

7-12-44

Св. Миколай

Зимою бачу ще мою вітчизну,
Як вод замовкне сопілкова гра,
Дзеркальним замком стане водограй
І на лісах лягне тяжка білизна.

Як ковзається місяць на поляні,
Палає небо світлячків кущем,
Стрясає зорі золотим дощем,
І лічать лісами бистроногі лані.

Тоді з-за хмар летять домів грен-
(джоли,
Аж куриться по небі срібний пил!
Серед ангельських, сніжиноперих
(крил
Сіяють ризи й мітра свят Миколи.

Дітвора в вікнах зіб'ється в громаду,
Дорогу мірить зором молочну:
„Як прийде д'мені — що тоді почну?
Чи дасть святець китичку винограду?

Чи може лиш погрозить строго паль-
(цем
І лишить в дарі — жмут гнучких
(різок?”

З даху звисає льодовий стіжок
Питає місяць вікон, чи кристаль це.

Та вікна очі піднесли рожеві
На молочний той пацьорковий шлях,
Чиїсь бо крила гублять по полях
Сніжані пера й зоряні кружева.

Себе ще тямлю — наче б це учора:
Як туло лица до холодних шиб,
Як прозираю сапфіровий глибо
І слухаю дзвіночків коло двору.

Давно було, як чародійні кола
Втопила в мені та святочна ніч.
Зорю тужливо ще тепер з-під віч
Чи завітає д'мені свят Микола. 26-12-45

□

Святий Вечір

Під вікнами вертеп, за вікнами смерічка
В срібlistих голубах, горіхах золотих.
Чи так коли святочно світить свічка
І радісно вітають всі хати?

Дивися! Сходить зірка самоцвітна
Над кришталеvими дахами хат.
Жебрак чи сирота — ти не самітний,
Як чуєш чар таких великих свят.

В душі твоїй дзвенять ангельські хори,
„Предвічний Бог” співає Херувим,
І в серці кров рвучка клекоче морем,
І ти стаєш освяченим, новим. 17-1-45

v.

МОЕ ЛІТО

Струнку Гелену з мідяним волоссям,
Елізабет з індійськими очима,
Закохану у скрипку тиху Гайді.

29-10-44

Моє літо

Було це літо... З лип курився пил,
В цвітистій сукні простяглася нива,
Гойдалася пшениці жовта грива
Від вітру молодого дужих крил.

Бреніли бджоли, червонівся мак,
І стежечки косичились роменом,
Було так любо всюди і зелено
І клетотів безжурно десь вітрак.

Таких минуло вісімнадцять літ;
Як літо повне серед співу птиць,
Як ліс таємний, променистий став.

Чи лині хтось зірвав пахучий цвіт,
Чи витоптав все золото пшениць?
Чому ж моє хтось літо геть прогнав?

9-2-44

Остання осінь

Остання осінь днів моїх школярських
Науки спілі грона принесла
І відчинила в світ ворота царські,
Щоб життєвого вчити ремесла.

Тепер усе колишнє й зрозуміле:
Школярський мед чи часом і полин,
У домі тім, де стіни сніжнобілі,
Остане спогадом прогуляних хвилин.

І прийде літо в золотім колоссі,
І сріблом ткани кришталеві зими...
І тільки спогад або сон віднайде

На довгих косах

На довгих косах срібні зорі
І срібний місяць на чолі...
У сні так снився, вишозора,
З жемчужним усміхом своїм.

Коліє ти бігала весела
З вінком ромену і пісень,
Здавалося квіткам і зелям,
Що ти — весняний білий день.

Тепер далеко в ріднім краю
Твоя голівка запанна
І тільки часом долітають
У сні, мов відгомін, слова... 16-12-43

Світлина

(Ірі)

Ти білозіркою яснієш
В моїй кімнаті на столі.
Від тебе смеречинням віє
І спогадом колишніх літ.

Глибокі Доли, жовте поле
У тиші й волошковім сні, —
Ні, не забути вас ніколи
Мені в холодній чужині!

Плили по небі хмари білі
І медом наливалась синь, —
Там толокою ми ходили,
І мерехтіла височінь.

Писали денник в лопушинні,
Агрестом пахло золотим;
Цвіли там квіти темносині,
А з ними разом я і ти.

Гойдався соняшник в городі,
Під тином зеленів горох;
На це ж там ті похилі сходи,
Щоб марить, скулившись удвох.

Чи тямш ще дощисту нічку?
Ішли з танку ми сміючись,
Зривав з волосся вітер стрічку
І жваво живчики товклись.

А перед нами мрій мережі
Ставали явою на мить;
Зривали неосяжні вежі,
Де доля кличе й щастя спить.

.....
Смугливі щоки, карі очі,
А в них весна юнацьких літ:
П'янка як спогади дівочі,
Твоя світлина на столі.

29-1-44

.....
„Ви не корсар, вам швидше мене
Не переплисти довгий Діл,
Не переплисти дно зелене
По тій смерековій воді”.

Пішов у захід черешневий,
Сміється сонце на чолі. —
„Ви не корсар, а я — не мева,
Щоби летіти вам услід!”

Р. Ш.

Була зима і сніг пухнатий
І сумерк синій як сапфір,
І місто тихе, срібношате,
Колихане в колисці зір.

На закруті, там сталось диво:
Старий світильник-чародій
На тебе глянув жартівливо
І првернув у принца мрій.

Та що ж: лиш засвітив трамвай
(Як смок зеленими очима),
Що в зачарований наш край
„Принцесу” красти біг на шинах —

Все скінчилось! Чи ти не думав
Зі смоком битися ніколи
За це, що він зі свистом-шумом
Поніс мене... під браму школи?!

26-9-44

М.

Під небом, де хмари пливуть білогриві
Та Альпами обрії небо тримають,
Ми кроками скорими міряли ниви,
Весело гуляли в березовім гаю,

Як діти кульбабою дули на себе:
Чіплялись зірки у волосся сріблесті;
Де білі берези клонились і гнулись,
Всілякому ми дивувалися листю.

Тягнули шляхи нас, що в сонці яріють,
Полями горять та холодяться в борах,
Незнані церкви ген, чудесні Марії,
Цвяховані двері й мальовані хори.

Літо — 1945

М.

Ідем над ставом у промінні,
А він від сонця мерехтить.
Червоноцяткі, срібнолускі
Гуляють риби в тім ставу.

А шуварі темнозелені
Колишуть ірисовий цвіт,
І гнуться шелестливі трави
І приглядаються в воді.

Вашки прозоро-сапфірові
Цікаво плигають кругом
І вітер бурхає волосся
І жмутками кидає в лице.

Дивись на сніжнопері меві
І слухай хлопоту цих хвиль!
Я знаю, що ти бачиш, чуєш,
Я знаю, що ти брат мені. 8-6-45

Золотодоц*

Який пахучий нині день! —
Я йшла домів повільним кроком:
Ми стрінулися ненароком,
Де жабуринням річка йде.

Під мостом — глянь! У ніжнім гиллі
Золотодоц, чарівний куц!
Страслась роса діткливих гуц,
Лизнули ноги зимні хвилі.

А вгорі загули хрущі,
(Аж полягали шовком трави!)
Що в молодий і справлий травень
Ми крали золото й дощі.

*золотодоц — жовта акція

16-4-46

VI.

КРАЇНА ТУГИ

Країна туги

Я знаю край, де тихо води грають
І відбивають лотоси й агави.
З їх хвиль незрима туга там зростає,
І довго кличуть в ніч пахучу пави.

Святині з аметистів і топасів
Прислухуються океану шумі,
І пахощі солодкі ананасів
Божків різьблених будять із задуми.

Колише пальма листя вахлярами,
Неначе кличе пісню сумовиту. —
У всім панує всемогучий Брама
І в нього ця країна оковита.

Я знаю казку про святі дерева,
Пісок гарячий, костяні палати.
— Злетіла д' мені з Гангу туга-мева,
І пісню мєви мушу я співати.

15-7-45 — 12-8-46

Індія

Як у свічаді там палають
Червоні понад Гангом зорі!
Здалека десь клекоче море —
Прадавно пісню джунглі грає.

В святинях сплять боги шістьрукі;
Таємна й дужа їхня влада!
Ім куриться пахучий ладан,
Пісень несуться тихі звуки.

А вітер пальмами колише,
Немов холодить їхні лица.
І місяць — сам — в палат криницях
Купається в святинній тиші.

9-9-44

Лію-Чи-Мінг

З країни усмішки ти наш приятель.
Пригадуєш, як ми утрюх ішли
Весну вітять? На дубі стукав дятель
І повня золотила нам сліди...

Твої слова у казку одягнулись
І розказали про чарівний край...
Тобі і нам привиділись, причулись:
Нам Україна, а тобі Китай. 28-4-43

Доле, доле — квітко біла!
Ти несеш мені весну
Злотом ткану, мережкову,
Щоб крізь сльози я раділа,
Щоб пробудження ігру
Одягла в мою я мову. Весна 1943

У ліс пішла я молоду вітять,
Заквітчана як дружка в позолітку.
Потік зламав вже льодову печать
І сонце розбудило сонну квітку.

І пригадалися казки беріз,
Колисаних під зимну ніч осінню,
Як сонечко кривавилось від сліз
І тихий сум котився по камінню.
квітень — 1943

Травню ласкавий

Травню ласкавий! — Веснянка ждала.
Край вуст я флейту держала все,
І так зоріла, чи ген іздала
Зелений травень ромен несе.

Тепер я сонце до себе горну;
Сплети з ромену мені вінок
Замай мій волос багряно-чорний,
Хай грає в оці вогонь-вино. 21-5-46

Чому ти, травню?...

Ріка зелена, дощі сріблані,
Метеликовий каштанів пил,
Смужкатий беріг—цвітиста лава,
І за рікою горбатий схил,
Якдідстаренький. Наплечахвнього
Палата. Друга з річного дна
Її сестриця, віку одного... —
Чому ти, травню, ідеш від нас?

31-5-46

У Вальдзе

Приходять дні, що яблуками пахнуть
Золоченими у садах від сонця, —
Відходить літо, доспіває осінь
І прибірає сиву пуцу в верес.

На вуличках розсипана дітвора:
Косички дві та й стьожечка червона,
Штанята витерті ухлопчиків шкуряні,
І повно сміху й крику в цім містечку.

І тільки там, де лави постаріли
І тихо молитви свої скрипочуть,
Там статуя чудесної Марії
Над Сином Божим гірко, гірко плаче.

* * * 19-8-45

Вихри

Столітній граб склонив коліно,
Берега похилила стан,
І осінь вергла власне віно
На пир та іграшки вітрам.

Порозтягали біле плаття,
Лиш шовкопряжа по полях...
І погасили чар-багаття,
Померло квітів без числа.

Награбили добра немало
І в гаю шум счинився, шум!
І тільки слави з них зосталось,
Що сум... 27-9-43

Адвент

Світла із вікон і святі пожари —
Зайнявся сніг і сріблом мерехтить.
І знов адвент, — на сході легкі хмари —
Карміном барвлені сніжисті береги.

І синь безмірна так до себе манить,
І безконечна туга тягне вдаль
На обрії, де ранішні тумани,
Де вічне сонце і пливуча сталь.

17-12-44

VII.

КАЗКА

Мар'янна

(Казка)

На місяць колись подивися,
Як осінь листками колише,
Побачиш заплакану панну,
Закляту царівну Мар'янну:
Пряде ниточки срібно-білі
У зоряну ясну неділю,
Шовк-нитка стерпями літає,
Як осінь до нас іде гаєм,
Зі сліз на весні — при долині
Фіялки ростуть темносині,
З її золотого волосся
Пшеничне буйне колосся...
На місяць колись подивися,
Як осінь листочки колише,
Побачиш заплакану панну,
Закляту царівну Мар'янну:
Коса в неї золотом ткани,
І нитка все довша до рана.

19-9-43

Казка

Щось страшить при воді,
Де палороть цвіте
Очима сов з дупла. —
Великий Чародій
Над лісом розпростер
Ясний зірчатий плащ.

Вже місяць — срібний м'яч
Підвергують мавки
Із яру над гору.
Зелених зір сім'я
У сяєві м'якім
Торкає лісу струн.

10-12-44

Веселка

Дощу гребені висять над водою,
Та не торкають скло неповорушне.
Це казка: небо по воді кидає
Із сонця яблука, м'ячі, кружальця...

Над домом білим, де одна лиш скрипка
Так часом,—як жива,—до сліз сміється,
Веселка! В три ряди весною ткани,
Мов княжна красна вбрана на весілля.

Як над водою гнучко похилилась,
Як паленіє! Я число всі барви,
Та чи счислив свічі хто на каштанах,
І зір чи хто на небі начислився?!

1-6-46

Листопадовий вечір

Кидає повно, як округлий щит,
Мені під ноги дукачі червоні,
Під мостом хвиль женуть пінисті коні,
Руєло тратують з кольорових плит.

В деревах тіні слухаю розмов,
Що шепорять каштани до сузір'я,
Про замок, що закрив старим повір'ям:
„Там у льоху камінним тепла кров
Булькоче. В залах мармурне добро,
Цяцьки з ясимсів, янтарів, алмазів,
Криштальні люстри, самоцвітні вази
Несуть на собі чортове ярмо.

В двірську криницю зирнув місяць раз
Побліднувши як мертвяка одежа.
З безшибих вікон у понурій вежі
Кип'ячку лле невидима мара”...

Дерева гомоніли так до зір,
Як гомонять баби беззубі дітям,
Мені клонились вже безлистим віттям
І скрипотіли: „Вір або не вір”.

22-11-45

VIII.
СПОКІЙ

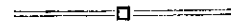
Травень

Спокій

Піднявся ранок з-над води
І піднімає скатерть мряк,
Сріблиться в озері зоря,
Із комишів встає вже дим.

Лебеді озером пливуть
І тягнуть сонця світлий віз.
Прибули гості: дні нові
Від осені в щасливу путь.

5-9-45

Тиху казку...

Тиху казку шумлять дерева
І колишуть золочене листя.
Десь далеко зима надцпила,
Тут ще осінь розкішна, імлиста.

Як весною неспокій тремтить,
Небо чисте, бліде — аж прозоре.
Може пташка у вирій летить
І весну перевозить за море?

Тиху казку шумлять дерева,
Доки зорі не стануть на сході.
Може в сні їм весна ожива,
Може пахнуть фіялки в городі?

17-10-43

Люблю я місяць, той єдиний в році,
Коли рожевість пухом огортає
Гнучкі гілки мигдалів молодих,
Коли ще небо протирає очі,
Оті пречисті, сині, де сіяють
Як сонце й зорі — Господа сліди.

6-5-45

* * *
У саді там юдейського села,
В гірському краю міртів та ірисів,
Ішла Марія в білості та сині
З волоссям темним, як хвилястий лан.
І зеленіли лаври й кипариси,
І пахли в сонці молоді брусквині.

Над нею грали невидимі зорі, —
В оливках сонце золоте топило,
Промінням гралось на лукастих віях.
Єлисавета в ясному уборі
Лілеї рвала із пахучим пилом: —
„Благословенна ти в женах, Маріє!”

Село юдейське, де хати камінні
Білили смирно в гиллі мигдаловім,
Де з гір плили замріяні пісні,
Купалося в вечірньому промінню.
Єлисавета клала в кожне слово
Тремтіння рос, лілей пахучий сніг.

18-5-45

* * *

В траві

Червневий день у полуниць коралях
Нанизаних на довгі стебеліни
Пишається як на весіллі краля,
І пахне так рум'янок і жоржина.

А макову голівку клонить вітер
І смиче трави за илетені коси,
Береза хилить надомною віги
І на чоло гаряче ліки росить.

1-6-45

* * *

Ріка бренить як струна між полями,
Колишеться за нею свіжість трав,
І носять хвилі човен до безтями.

Так непомітно умовкає гра
У городі, і золотом червоним
Кривавить вечір сірі герби брам.

І келихаті, стародавні дзвони
Затулюють тюльпани, а каштан
Стрясає квіття біле і червоне...

Тюбінген — 26-5-47

Батькові

Ще знаю: слухав ти колись
Дощу розмову з мокрим листям,
Як краплі падали перлисті,
Прелодій краплі на роялі.

Тепер падуть з жалібних вій
На білу кість пливучі перси;
Щось тисне грудь, і тихо ковзне
Моя рука з вогких клявішів.

В коронах, осені, шуми
Дерев, — що в головах над гробом
Ному тепер дочка та матір, —
Слова від мене певимовні.

Осінь 1945

Тюбінген

З зелених хвиль, із дзеркала садів
Встає, щоранку мряка як мусліл.
Каміння кресе снить казки в руслі,
Шумлять черешні згорблені в ряді.

А вечером горить Волосожар,
Адаждо грає вітер коло лип,
Далекий місяць синіле вшир і вглиб
Дрижучого проміння плинний чар.

13-10-45

Осінь

Ще небо як берлінська снінь.
Та що ж — небесного блавату
Я не здолаю змалювати,
Ні блиску ранньої роси
На білих айстрах, тонко тятих.

Осіння мрійна голубиць
Як тихий усміх Монн Лізи,
Як помах крил величніх, сизих,
Що рівномірно креслять тінь
На срібну Землю в золотих ризах.

10-9-44

Вальдзе

Дахи червоні, вулички вузькі,
А через них на шнурах барвне плаття
При озері як дзеркало ковзьким,
Що дише шуварами і лататтям.

Чи це Неаполь?—так здається часом,
Як вгору тягнуть кошук мотузком,
Роземіяні ждівчата, вбрані красо,
Косичаться жасмином і бузком.

Ах, я хотіла б тут забути всі
Думки терпкі переживань колишніх,
Вдихати запахи червневих сін
І тішитись, що доспівають вишні.

7-6-45

* * *
Тут літом я була царівна. —
Плив місяць в золотій поливі,
Зелений ліс чорнів шумливий,
Куди звикають скиби рівні.

Тепер під лісом — чорні скиби
Покрив кришталю дорогоцінний,
Лиш місяць котиться незмінно
Як перше — у бездоннім глибі.

Сідають хмари рубінові
На ліс, що так про літо марить.
Чи не прислухуються хмарн
Таємній лісовій розмові? 21-12-45

Сократ

Над сапфіровим морем, де Алена
Галерам здаля креслила дорогу,
Де лод розквітнув із вином у венах —
Жив філософ з лицем як фавн безрогий.

Гостроязиким як вужі софістам
Замість гладких промов питання ставив.
На кам'яних, дзвінких бульварах міста
Шукав він правди, — не вінців і слави.

Бо знав же, що нічого він не знає,
І був загордий, щоб невинну смерть
В чужу країну втечею минути.

Із усміхом, давнім своїм звичаєм,
Підніс покаль наповнений ущертю
І вихилив на глум суддям отруту.
9-10-45

Геракліт

Де йонське сонце піну хвиль білило,
В Ефезі, у святиню Артеміди
Покликав Бог собі старого діда,
Покритого сивизнею мов пилом.

Задивлений у ворушливі зорі
Старинний Фавет за світлом біг на лови,
Та „темним” за святу пророчість слова
Його назвали люди плиткозорі.

Сказав він: „Вічність — це пустий хло-
пчина,
З каміння вежі бурить і будує,”
А дивлячись на море: „Панта рей”.

І вірив він в початок і причину,
В життя усього срібноплинну струю:
Вогонь святий, що дав нам Прометей!
7-10-45

ЗМІСТ

I. Юність

	Сторона
1. Юність	4
2. На провесні	4
3. Гей вітре!	4
4. Як ранок прилітає...	5
5. Мандрівники	5
6. Літо	5
7. Втікла я з міста...	6
8. Вакації	6
9. Над Реном	7
10. І рванулись...	8
11. Осінь в Дрездені	8
12. Осінь в Тюбінген	9
13. Хтось розсіяв	9
14. 20 літ	9
15. Дон.	10

II. До Фабрики

1. До фабрики	12
2. Я ріжу й тещу...	12
3. 19 літ.	12

III. Горів Дрезден

1. Горів Дрезден	16
2. Колись грядущі	17
3. Вечірня дума	17
4. Вечір (мамі)	18

IV. Землі Пахучій

1. Землі пахучій	20
2. Концерт	20
3. З чужини	21
4. Україна	22
5. Борислав	22

Сторона

6. Тюдів	23
7. Кути	23
8. Осінь (над баштами...)	24
9. Великдень	25
10. Перший сніг	25
11. Св. Миколай	25
12. Св. Вечір	27

V. Моє Літо

1. Моє літо	30
2. Остання осінь	30
3. На довгих косах	31
4. Світлина (Ірі)	31
5. Ви не корсар,	32
6. Р. Ш. (Була зима...)	33
7. Під небом, де хмари...	33
8. М.	34
9. Золотодош	34

VI. Країна Туги

1. Країна туги	36
2. Індія	36
3. Лю-Чи-Мінг	37
4. Доле, доле...	37
5. У ліс пішла я...	37
6. Травню ласкавий...	37
7. Чому ти, травню...	38
8. У Вальдзе	38
9. Вихри	38
10. Адвент	39

VII. Казка

1. Казка	42
2. Веселка	42
3. Мар'янна	43
4. Листопадовий вечір	43

VIII. Спокій

	Сторона
1. Спокій	46
2. Тиху казку...	46
3. Травень	47
4. Там у саду...	47
5. В траві	47
6. Ріка брениць	48
7. Батькові	48
8. Тюбінген	49
9. Ще небо (Осінь)	49
10. Вальдзе	49
11. Тут літом...	50
12. Сократ	50
13. Гераракліт	51
